

OBSAH.

1. Úvodem.

Učitel a sociologie. — Učitel a sociologie obecná. — Učitel a sociologie speciální, zvláště sociologie výchovy.

VĚDOSLOVÍ.

2. *Historie sociologie výchovy.*

Vývoj pojetí metod a práce v tomto oboru. — Vznik odlišením od sociální pedagogiky. — Literatura anglosaská: Suzzalo, Moris; Chancellor, Clow, Smith, Snedden, Peters. — Francouzská: Hesse-Gleyz, Roman, Durkheim, Rouma. — Německá: Kawerau, Weiss. — Polská: Bystron, Znaniecki. — Československá: Král, Bláha. — Současná monografická práce.

3. *Pojem výchovy.*

Sociologická podstata výchovy. — Nepodstatnost cíle, principu generačního v podstatě výchovy. — Rozšiřování pojmu: na vliv prostředí, na prostý vývoj. — Formulace Chalupného. — Výchova tělesná a řemeslná. — Odlišení od řeči, vědy a od umění. — Kulturní oblast výchovy.

4. *Sociologie výchovy.*

Systematické pojetí sociologie výchovy. — Výchova je jev kulturní. — Přirazení pedagogiky k sociologii ve stupnici věd. — Teoretická a praktická její část. — Předmět sociologie výchovy.

5. *Vztahy.*

Vztahy k disciplinám příbuzným. — K sociologii dítěte. — K sociologii pedagogické. — K pedagogické psychologii. — K sociální pedagogice. — K pedologii. — K filosofii výchovy. — K sociologické filosofii výchovy.

6. *Obsah oblasti výchovy.*

Složky, úkoly a problémy. — Konkretní problémy ze sociologie dítěte. — Sociologie studentstva. — Sociologie učitele. — Sociologie školy. — Sociologie didaktická. — Sociologie rodiny jako instituce výchovné. — Sociologie výchovných metod a institucí jiných. — Skryté třídění.

7. *Systém problémů.*

Předmět, rozsah a systém. — Sociologické jevy uvnitř oblasti výchovy. — Vliv kultury na výchovu. — Zpětný vliv výchovy. — Dynamika sociologie výchovy. — Poznámky k systému.

8. *Metodologie.*

Metody vědy vůbec, zvláště sociologie a sociologie výchovy. — Poměr metodologie obecné a speciální. — Metody sociologického výzkumu. — Přírozená metoda náhodného pozorování. — Soustavné pozorování individuálních případů. — Experiment. — Interview. — Dotazník a test. — Popisný, referentský arch a referát. — Studium pramenných děl. — Metoda historická. — Statistika. — Systém metod sociologie výchovy.

UKÁZKY.

Jejich metodický a obsahový význam.

9. *Ideál monogamie v myšlení a v životě budoucích učitelů. Soustavné pozorování individuálních případů.*
Pojmy a metoda. — Materiál. — Shrnutí a závěry.
10. *Antisemitismus u křesťanských dětí.*
Interview. — Pojmy a metoda. — Materiál. — Závěry.
11. *Vztahy studentů k politice.*
Test. — Metoda. — Závěry a jejich výklad.
12. *Výživa dětí na periferii města a její vliv na školskou práci.*
Dotazník. — Metoda. — Výsledky. — Zdravotní zhodnocení. — Vliv na únavnost.
13. *Dětské skupiny ve škole. Referentský arch a referát.*
Metoda. — Výsledky a jejich výklad.
14. *Sociální poměry rodičů a školní prospěch.*
Studium pramenů. — Metoda. — Třídění materiálu. — Sociální postavení. — Neúplná konstelace rodinná. — Úplní sirotci.
15. *Vývojová souvislost školy a sociálního vrstvení.*
Studium historie. — Škola obrazem sociální struktury. — Demokratisace společnosti a výchovy. — Sociálně-reformní schopnost výchovy.
16. *Vliv úpravy přírodního a technického prostředí na dítě a výchovu.*
Experiment. — Metoda. — Otázka vlivu dědičnosti a prostředí na duševní rozvoj dítěte. — Vliv úpravy prostředí na vývoj dítěte povšechně. — Vliv na rodinnou výchovu. — Vliv na výchovu školní. — Výchova mládeže úchylné. — Výchova mimoškolní a lidovýchova. — Závěr.

STUDIE.

Jejich metoda a obsah.

17. *Válka a výchova.*
Vliv války na dítě a výchovu. — Systematická poznámka. — Vliv na dítě. — Vliv na hry a na školskou práci. — Vliv na školní prospěch. — Vliv na školu. — Závěr.
18. *Výuka náboženství s hlediska sociologického.*
Náboženský vývoj dítěte a církevní výchova. — Metoda. — Náboženský vývoj dítěte a mládeže. — Církevní výchova a výuka náboženství. — Vliv církevní výchovy na náboženství dítěte a sociologické důsledky tohoto vlivu.
19. *Estetická výchova s hlediska sociologického.*
Sociologické předpoklady a důsledky estetické výchovy. — Pojem a souhrn podmínek. — Předpoklady historicko-sociologické. — Předpoklady prostředí. — K předpokladům sociálně-psychologickým. — Předpoklady psychologické. — Důsledky dosavadní estetické výchovy.
20. *Učitel a společnost.*
Vývoj soc. postavení učitele. — Jeho funkce. — Hodnocení funkce a soc. postavení jejího nositele. — Vznik stavu. — Starověk — osvícenství. — Budoucnost.

Závěr.

Budoucí cesty a výhledy sociologie výchovy. — Úvodní ráz tohoto spisu. — Jeho podmínost. — Organisaace budoucí práce v tomto oboru.

BIBLIOGRAFIE.

Její třídění. — A. Systémy a vědoslovné spisy. — B. Výchova, dítě, mládež, student, učitel, vyučování, rodina, škola, lidovýchova. — C. Literatura pomocná. — Seznam spisů, článků a časopisů.

POUŽITÁ LITERATURA.

REJSTŘÍK JMENNÝ A VĚCNÝ. Sestavila M. Husáková.

ANGLICKÝ VÝTAH: Sociology of Education. By PhDr. Jaroslav Šíma.

SEZNAM SPISŮ TÉHOŽ AUTORA.